

firm ground

Verder met digitale toegankelijkheid

Toegankelijkheidsonderzoek Rucphen Raadsinformatie op WCAG 2.1

Organisatie:

Gemeente Rucphen

Website:

Rucphen Raadsinformatie, <https://rucphen.raadsinformatie.nl/>

Datum:

4 november 2019

Versie:

1.0

Rapport: Onderzoek WCAG 2.1, niveau AA, Rucphen Raadsinformatie, versie 1.0

Firm Ground, 4 november 2019

De in dit rapport beschreven bevindingen zijn specifiek gericht op de door de opdrachtgever geformuleerde vraagstelling. Als zodanig is de inhoud van dit rapport niet generaliseerbaar.

Dit rapport, of delen ervan, mogen niet zonder expliciete toestemming van de auteurs gepubliceerd of gedeeld worden.

Inhoudsopgave

1 Managementsamenvatting	4
2 Inleiding.....	5
2.1 Opdrachtschrijving	5
2.2 Wijzigingsblad	5
3 Het onderzoek	6
3.1 Methode	6
3.2 Steekproef.....	6
3.3 Gebruikte systemen	7
3.4 Technologieën waarop wordt gesteund	7
4 Bevindingen per succescriterium.....	9
4.1 WCAG 2.0	9
Principe 1: Waarneembaar	9
Principe 2: Bedienbaar	26
Principe 3: Begrijpelijk.....	34
Principe 4: Robuust.....	38
4.2 In WCAG 2.1 toegevoegde criteria	44
Principe 1: Perceivable	44
Principe 2: Operable	48
Principe 4: Robust	51
5 Overige adviezen en opmerkingen	52
6 Screenshots	53
7 Componenten	59
7.1 Filters zoekresultaten	59
7.2 Lijst agendapunten naast mediaspeler	60
7.3 Overlay na klikken op icoon bij agendapunt	61
7.4 Popup kalender homepage	64
8 Organisatie	66
8.1 Over Firm Ground	66

1 Managementsamenvatting

Dit document bevat adviezen naar aanleiding van een onderzoek dat is uitgevoerd op Rucphen Raadsinformatie. Het doel van dit document is om aan te geven aan welke eisen van WCAG 2.1, niveau AA nog niet wordt voldaan.

Er zijn 86 bevindingen bij de succescriteria genoteerd.

Een volledig overzicht van de resultaten per pagina en per succescriterium is opgenomen in hoofdstuk 4.

Er zijn overige adviezen met betrekking tot de toegankelijkheid en bouwkwaliteit, zie hoofdstuk 5.

Wanneer een afwijking van de norm op meerdere plaatsen voorkomt, worden deze niet alle expliciet genoemd. Er worden voorbeelden gegeven, maar dit is niet een uitputtend overzicht van elke keer dat een issue voorkomt. We adviseren om de gehele site na te kijken op het voorkomen van de geconstateerde issues en deze issues op te pakken.

2 Inleiding

Op verzoek van de aanbieder van de website Rucphen Raadsinformatie is een onderzoek gedaan naar de toegankelijkheid van de website op WCAG 2.1, niveau AA.

2.1 Opdrachtomschrijving

Opdrachtgever:

Gemeente Rucphen

Soort toets:

WCAG 2.1, niveau AA

Het onderzoek is uitgevoerd van:

23 september 2019 tot 4 november 2019

Website:

Rucphen Raadsinformatie

Scope:

Alle pagina's op <https://rucphen.raadsinformatie.nl/>

Uitgesloten van scope:

Inloggen

Grootte van steekproef:

9 pagina's

2.2 Wijzigingsblad

versie	datum	auteur	reden van wijziging
1.0	4 november 2019	MB	Niet van toepassing

Het rapport met het hoogste versienummer vervangt alle eventuele voorgaande versies van dit rapport.

3 Het onderzoek

3.1 Methode

Het onderzoek is een onderzoek naar waar de site niet voldoet aan de norm van WCAG 2.1, niveau AA. Het onderzoek is een 'falsificatieonderzoek'. Dit betekent dat er gekeken is naar wat er niet voldoet. In het onderzoek worden geen zaken goedgekeurd.

Testen gebeurt voor een groot deel handmatig en aan de hand van een steekproef. Ondanks alle zorgvuldigheid bij het samenstellen van de steekproef en het onderzoek kan het zijn dat een probleem niet gesignaleerd wordt. Ook kan het zijn dat een punt in de toekomst anders beoordeeld wordt omdat technologieën en hulpapparatuur doorontwikkeld worden.

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de evaluatiemethode WCAG-EM 1.0 (<https://www.w3.org/TR/WCAG-EM/>).

3.2 Steekproef

De check betreft in de regel een steekproef van de website. De resultaten worden niet uitputtend beschreven: als een type toegankelijkheidsprobleem zich op meerdere pagina's voordoet, dan worden hiervan één of enkele voorbeelden gegeven.

pagina	URL
Vergadering Commissie Economie Ruimtelijke Ordering en Milieu	https://rucphen.raadsinformatie.nl/vergadering/112781
Vergadering Commissie Maatschappelijke Aangelegenheden	https://rucphen.raadsinformatie.nl/vergadering/611449/commissie%20Maatschappelijke%20Aangelegenheden%202003-09-2019
PDF agenda	https://rucphen.raadsinformatie.nl/expoorteer/gemeenteraad_18-09-2019

PDF Vergaderset	https://rucphen.raadsinformatie.nl/document/7951143/1/190918_vergaderset_Raad
Help	https://rucphen.raadsinformatie.nl/help
Sitemap	https://rucphen.raadsinformatie.nl/sitemap/
Zoekresultaten	https://rucphen.raadsinformatie.nl/zoeken?keyword=s=commissie+milieu&limit=10&document_type=&search=send
Vergadering gemeenteraad	https://rucphen.raadsinformatie.nl/vergadering/600122/gemeenteraad%20%20%20%20%20%20%20%20%2018-09-2019
Homepage	https://rucphen.raadsinformatie.nl/

3.3 Gebruikte systemen

- Mac OS 10.13 met:
  - Chrome 77.0
  - Chrome 78.0
  - Firefox 70.0
  - Safari 13.0 met VoiceOver 8.0
- Android 9 met Firefox 68
- Windows 10 met:
  - Chrome 77 met NVDA 2019.3
  - Edge 18

3.4 Technologieën waarop wordt gesteund

- HTML 5
- CSS
- WAI-ARIA
- ECMAScript 5

- DOM

4 Bevindingen per succescriterium

4.1 WCAG 2.0

Hieronder zijn de bevindingen per succescriterium van WCAG 2.0 genoteerd.

Principe 1: Waarneembaar

Informatie en componenten van de gebruikersinterface moeten toonbaar zijn aan gebruikers op voor hen waarneembare wijze.

Richtlijn 1.1: Tekstalternatieven

Lever tekstalternatieven voor alle niet-tekstuele content, zodat die veranderd kan worden in andere vormen die mensen nodig hebben, zoals grote letters, braille, spraak, symbolen of eenvoudiger taal

Succescriterium 1.1.1: Niet-tekstuele content

Alle niet-tekstuele content die aan de gebruiker wordt gepresenteerd, heeft een tekstalternatief dat een gelijkwaardig doel dient, behalve voor de hierna vermelde situaties: 'Bedieningselementen, invoer', 'Op tijd gebaseerde media', Test, Zintuiglijk, CAPTCHA, Decoratie, opmaak, onzichtbaar. (Dit is een verkorte tekst, het hele succescriterium staat op <https://www.w3.org/Translations/WCAG20-nl/#text-equiv>).

1. De alternatieve tekst van het logo op pagina 29 is 'Logo1 zwart-wit'.

Dit is geen beschrijvende alternatieve tekst voor mensen die de afbeelding niet kunnen zien. Er wordt niet beschreven dat het gaat om het logo van de gemeente Rucphen.

- Op pagina: [PDF Vergaderset \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/document/7951143/1/190918_vergaderset_Raad\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/document/7951143/1/190918_vergaderset_Raad)

2. De blokjes met de filters zijn in en uit te klappen. Dit wordt aangegeven met een driehoekje. Deze afbeelding heeft geen tekstalternatief.

Voor screenreadergebruikers is niet duidelijk dat dit een bedieningselement is en hoe het heet.

Het span-element eromheen heeft wel title="klap uit voor de opties", maar dit is geen goed ondersteunde methode en de tekst staat bovendien op de verkeerde plaats. Gebruik hier geen span, maar een button met een duidelijke tekst.

- Op pagina: [Zoekresultaten \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/zoeken?keywords=commissie+milieu&limit=10&document_type=&search=send\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/zoeken?keywords=commissie+milieu&limit=10&document_type=&search=send)
- Gerelateerd aan component: [Filters zoekresultaten](#)

3. Wanneer je klikt op het woord 'Presidium' (op 23 oktober) verschijnt er een popup. De sluitknop van deze popup (een klikbare span) heeft geen tekst. Het kruisje is geplaatst met een background-image in CSS, waardoor deze afbeelding geen tekstalternatief heeft.

Maak van deze span een button met tekst: `<span class="closebutton"></span>`. Zet de button buiten de h3.

- Op pagina: [Homepage \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/)
- Gerelateerd aan component: [Popup kalender homepage](#)

4. De logo's van de gemeente Rucphen hebben geen alternatieve tekst.

Mensen die de afbeelding niet kunnen zien, weten niet welke informatie erin staat.

Geef de logo's een alternatieve tekst.

- Op pagina: [PDF Vergaderset \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/document/7951143/1/190918_vergaderset_Raad\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/document/7951143/1/190918_vergaderset_Raad)

5. Onder het mediablok staat de agenda. Met een >-teken is aangegeven welk agendapunt actief is.

Dit is programmatisch niet vast te stellen door bijvoorbeeld screenreaders en gebruikers ervan weten daardoor niet welk punt actief is.

In de code gaat het om dit element: `<span class="item_active"></span>`. De afbeelding van het `>`-teken wordt geplaatst via een `background-image`. Door middel van het `:before-pseudo-element` en de `content-property` wordt het woord 'active' toegevoegd. Dit komt echter niet over in de toegankelijkheidslaag. Dit kan worden opgelost door aan het omliggende `li-element` het attribuut `aria-current="true"` mee te geven.

- Op pagina: [Vergadering gemeenteraad \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/vergadering/600122/gemeenteraad%20%20%20%20%20%20%20%20%2018-09-2019\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/vergadering/600122/gemeenteraad%20%20%20%20%20%20%20%20%2018-09-2019)

6. De foto van de raadszaal heeft als alt tekst 'media'. Dit is geen goede beschrijving.

Iemand die de afbeelding niet kan zien, snapt niet wat er op staat.

Geef de afbeelding een goede alt-tekst, of laat het alt-attribuut leeg (`alt=""`) als het een puur decoratieve afbeelding betreft.

- Op pagina: [Homepage \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/)

Richtlijn 1.2: Op tijd gebaseerde media

Lever alternatieven voor op tijd gebaseerde media.

Succescriterium 1.2.1: Louter-geluid en louter-videobeeld (vooraf opgenomen)

Voor media met vooraf opgenomen louter-geluid en vooraf opgenomen louter-videobeeld is het volgende waar, behalve als de audio of video een media-alternatief voor tekst is en duidelijk als zodanig is gelabeld: 'vooraf opgenomen louter-tekst', 'Vooraf opgenomen louter-videobeeld'. (Dit is een verkorte tekst, het hele succescriterium staat op <https://www.w3.org/Translations/WCAG20-nl/#media-equiv>).

1. Er is geen tekstalternatief zoals een transcript voor het audioverslag.

Doven en slechthorenden kunnen niet weten wat er gezegd wordt.

- Op pagina: Vergadering gemeenteraad (<https://rucphen.raadsinformatie.nl/vergadering/600122/gemeenteraad%20%20%20%20%20%20%20%20%20%2018-09-2019>)

Succescriterium 1.2.2: Ondertiteling voor doven en slechthorenden (vooraf opgenomen)

Er worden ondertitels voor doven en slechthorenden geleverd voor alle vooraf opgenomen audiocontent in gesynchroniseerde media, behalve als het mediabestand een media-alternatief is voor tekst en duidelijk als zodanig is gelabeld.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 1.2.3: Audiodescriptie of media-alternatief (vooraf opgenomen)

Er wordt een alternatief voor op tijd gebaseerde media of audiodescriptie van de vooraf opgenomen videocontent geleverd voor gesynchroniseerde media, behalve als het mediabestand een media-alternatief is voor tekst en duidelijk als zodanig is gelabeld.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 1.2.4: Ondertitels voor doven en slechthorenden (live)

Er worden ondertitels voor doven en slechthorenden geleverd voor alle live audiocontent in gesynchroniseerde media.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 1.2.5: Audiodescriptie (vooraf opgenomen)

Er wordt een audiodescriptie geleverd voor alle vooraf opgenomen videocontent in gesynchroniseerde media.

- Geen problemen aangetroffen

Richtlijn 1.3: Aanpasbaar

Creëer content die op verschillende manieren gepresenteerd kan worden (bijvoorbeeld eenvoudiger lay-out) zonder verlies van informatie of structuur.

Succescriterium 1.3.1: Info en relaties

Informatie, structuur, en relaties overgebracht door presentatie kunnen door software bepaald worden of zijn beschikbaar in tekst.

1. Bij de filters staan visueel gezien koppen, maar in de code zijn dit label-elementen, die nergens aan gekoppeld zijn. Maak hier bijvoorbeeld h3 van en plaats boven de labels een h2-kop 'Filters'.

```
<label class="main sparq_popup_button" data-target="data_type_popup">Object</label>
```

- Op pagina: [Zoekresultaten \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/zoeken?keywords=commissie+milieu&limit=10&document_type=&search=send\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/zoeken?keywords=commissie+milieu&limit=10&document_type=&search=send)
  - Gerelateerd aan component: [Filters zoekresultaten](#)
2. Er worden opmaaktabelen gebruikt (bijvoorbeeld op pagina 29 bij de tekst 'Raadsvergadering 18 september 2019 Agendanummer 09 Commissievergadering EROM 4 september 2019 Agendanummer 09').

Voor screenreadergebruikers kan dit verwarrend werken en een verkeerde volgorde van de tekst opleveren.

Deze informatie hoort niet in een tabel.

- Op pagina: [PDF Vergaderset \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/document/7951143/1/190918_vergaderset_Raad\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/document/7951143/1/190918_vergaderset_Raad)
3. De tabel op pagina 72 heeft geen tabelkoppen (zowel voor de kolommen als voor de rijen).
- Op pagina: [PDF Vergaderset \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/document/7951143/1/190918_vergaderset_Raad\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/document/7951143/1/190918_vergaderset_Raad)

4. Wanneer je klikt op het woord 'Presidium' (op 23 oktober) verschijnt er een popup.

Deze link is niet te bedienen met hulpapparatuur, maar als dat wel zo was, dan was voor screenreadergebruikers niet duidelijk dat er een popup opent.

De popup wordt geopend door dit element: `<a class="show_event" title="19:30 - Presidium" data-title="Presidium" style="width: 104px;">Presidium</a>`. Een link is niet het juiste element wanneer een popup wordt geopend. Dit zou een button moeten zijn.

De popup kan `aria-modal=true` en `role=dialog` krijgen. Natuurlijk zijn dan ook de juiste toetsenbordafhandeling en het gebruik van `aria-label` (of `aria-labelledby`) en `aria-describedby` noodzakelijk zoals beschreven in de [specificatie bij role=dialog](#). De button die de popup opent kan `aria-haspopup=dialog` krijgen. Let op, huidige link heeft ook geen `href`-attribuut en is daarom ook niet toetsenbordtoegankelijk en voldoet niet aan 4.1.2.

Zie screenshot 'Popup kalender homepage'.

- Op pagina: [Homepage \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/)
  - Gerelateerd aan component: [Popup kalender homepage](#)
5. De kalender is in feite een datatabel, maar is in de code niet als zodanig opgemaakt.

Doordat er geen tabelkoppen worden aangegeven voor dagen en weken is het voor screenreader gebruikers erg lastig om hier op een lineaire manier gebruik van te maken. Je hoort dan eerst alle namen van de dagen en daarna de nummers. De weeknummers komen er midden tussendoor.

Maak de kalender op als tabel met kolom- en rijkoppen.

- Op pagina: [Homepage \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/)

6. De tekst van de lijst-items in de lijst met agendapunten begint telkens met 'Informatie', bijvoorbeeld 'Informatie 1. Opening'. Dit geeft ruis voor screenreadergebruikers.

Bovendien bestaat deze tekst uit twee links 'Informatie' en '1. Opening'. Dit is niet duidelijk voor screenreadergebruikers, omdat het tweemaal een klikbare div betreft.

Gebruik hier links of buttons.

- Op pagina: [Vergadering gemeenteraad \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/vergadering/600122/gemeenteraad%20%20%20%20%20%20%20%20%20%2018-09-2019\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/vergadering/600122/gemeenteraad%20%20%20%20%20%20%20%20%20%2018-09-2019)
- Gerelateerd aan component: [Lijst agendapunten naast mediaspeler](#)

7. De invoervelden voor sprekers en agendapunten hebben geen label.

Het is voor screenreadergebruikers niet duidelijk wat er in dit veld moet worden ingevuld.

Geef de invoervelden een expliciet label en koppel dat aan het veld.

- Op pagina: [Vergadering Commissie Economie Ruimtelijke Ordening en Milieu \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/vergadering/112781\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/vergadering/112781)

8. Het zoeken invoerveld onder de broodkruimelnavigatie heeft geen label.

Het is voor screenreadergebruikers niet duidelijk wat er in dit veld moet worden

ingevuld.

Geef de invoervelden een expliciet label en koppel dat aan het veld.

- Op pagina: Zoekresultaten (https://rucphen.raadsinformatie.nl/zoeken?keywords=commissie+milieu&limit=10&document_type=&search=send)

9. Wanneer een bestand wordt afgespeeld verschijnt bij het agendapunt een balkje dat de voortgang toont. Hierin wordt met een groene kleur aangegeven hoe ver het item is gevorderd.

Deze informatie is niet beschikbaar voor screenreadergebruikers.

Het gaat om dit element: `<div class="ai_scrubbar"><div class="fill" style="width: 0px;"></div></div>`. Door de width-waarde te verhogen in het style-attribuut wordt de kleur bijgewerkt, maar dit is enkel een visuele manier. Er zijn verschillende methoden om dit anders te doen, bijvoorbeeld met een progress-element (<https://developer.mozilla.org/en-US/docs/Web/HTML/Element/progress>) of, wanneer dat niet mogelijk is, met ARIA (<https://www.w3.org/TR/wai-aria-1.1/#progressbar>)

Zie screenshot 'Agendapunten voortgangbalk met scrollbar'.

- Op pagina: Vergadering Commissie Maatschappelijke Aangelegenheden (<https://rucphen.raadsinformatie.nl/vergadering/611449/commissie%20Maatschappelijke%20Aangelegenheden%2003-09-2019>)
- Gerelateerd aan component: Lijst agendapunten naast mediaspeler

10. Bij 'Selecteer spreker(s):' of 'Selecteer agendapunt(en):' kun je een optie kiezen uit een dropdown-lijst. Wanneer je er een gekozen hebt, verschijnt de naam van de persoon of het agendapunt in het invoerveld. Hierachter staat een kruisje waarmee de selectie verwijderd kan worden (zie de bevinding onder 4.1.2). De selectie wordt een extra lijstitem voor het invoervak.

Het is voor screenreadergebruikers niet duidelijk dat dit allemaal gebeurt.

Een eenduidige oplossing hiervoor is bij ons niet bekend, maar het gebruik van knoppen zou hier al wat verbetering brengen.

- Op pagina: Vergadering gemeenteraad (<https://rucphen.raadsinformatie.nl/vergadering/600122/gemeenteraad%20%20%20%20%20%20%20%20%20%2018-09-2019>)

11. De tabel op pagina 13 is niet goed gevormd. Er zijn rijknoppen die twee rijen overspannen, maar dit is in de code niet aangegeven. Er zijn geen kolomknoppen. De eerste twee rijen overspannen drie kolommen, maar dit is niet duidelijk.

Voor screenreadergebruikers is het niet duidelijk welke informatie de cellen bevat.

- Op pagina: PDF Vergaderset (https://rucphen.raadsinformatie.nl/document/7951143/1/190918_vergaderset_Raad)

12. De deelnemers aan de vergadering (Voorzitter, griffier, aanwezige leden) op pagina 7 staan visueel gezien in een tabel, maar in de code zijn het paragrafen zonder knoppen.

Dit maakt het voor screenreadergebruikers moeilijk om te weten wie er wel of niet aanwezig waren.

Zorg hier voor een tabel met kolom- en rijknoppen en zet alle aan- en afwezigen bij elkaar in dezelfde cel. Of maak gewone knoppen en zet de aan- en afwezigen er in een paragraaf onder, bijvoorbeeld binnen een lijst.

- Op pagina: PDF Vergaderset (https://rucphen.raadsinformatie.nl/document/7951143/1/190918_vergaderset_Raad)

13. De tekst 'HAMERSTUKKEN' op pagina 4 is een kop, maar is niet als kop in de codelaag opgenomen.

Screenreadergebruikers kunnen niet op deze knoppen navigeren.

Zorg dat knoppen in de tekst ook in de code als kop worden opgemaakt.

- Op pagina: [PDF Vergaderset \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/document/7951143/1/190918_vergaderset_Raad\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/document/7951143/1/190918_vergaderset_Raad)

14. De informatie in de footer ('Raadsgriffier: J. Rosiers-Goorden e-mail: raadsgriffie@rucphen.nl tel. 0165-349 520') is niet gecodeerd en zit dus niet in de leesvolgorde. Dit geldt ook voor het logo op pagina 2 van de pdf (maar dit geldt niet voor alle logo's). En voor de tekst 'De raadsagenda en stukken zijn digitaal beschikbaar op de website www.rucphen.nl/raadsinformatie'.

Gebruikers van hulpapparatuur kunnen deze tekst niet voor laten lezen, of niet in de juiste volgorde.

Zorg ervoor dat alle relevante informatie gecodeerd is en in de leesvolgorde zit.

- Op pagina: [PDF Vergaderset \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/document/7951143/1/190918_vergaderset_Raad\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/document/7951143/1/190918_vergaderset_Raad)

15. Sommige zinnen zijn verdeeld over twee paragrafen, bijvoorbeeld 'Hierbij nodig ik u uit voor de openbare raadsvergadering op woensdag 18 september 2019 om' en '19:30 uur in de raadzaal (gemeentehuis, Binnentuin 1, Rucphen).'

Dit kan hinderlijk zijn voor mensen die een screenreader gebruiken, er ontstaat dan een pauze tussen elke zin.

Zorg ervoor dat alle tekst in één paragraaf ook in de code in één paragraaf-tag bevat is.

- Op pagina: [PDF Vergaderset \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/document/7951143/1/190918_vergaderset_Raad\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/document/7951143/1/190918_vergaderset_Raad)

16. Een aantal koppen in de pdf zijn opgemaakt met een P-element, niet met het H-element van het juiste niveau.

Hierdoor is het niet mogelijk om te navigeren op deze koppen.

Zorg voor (tussen)koppen. van het juiste niveau.

- Op pagina: [PDF Vergaderset \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/document/7951143/1/190918_vergaderset_Raad\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/document/7951143/1/190918_vergaderset_Raad)

17. De sprekers binnen de agendapunten staan in een kop van niveau 5 (h5-element), maar na deze kop volgt geen verdere content meer.

Screenreadergebruikers verwachten content onder een kop en kunnen de indruk krijgen dat zij iets missen.

Dit zouden geen koppen moeten zijn, maar gewone tekst.

- Op pagina: [Vergadering Commissie Economie Ruimtelijke Ordening en Milieu \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/vergadering/112781\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/vergadering/112781)

18. De link 'EROM' is doorgehaald, deze gaat niet door.

Dit is niet duidelijk voor screenreadergebruikers.

De link is doorgehaald door middel van CSS (`text-decoration: line-through;`). Maak ook in de tekst zelf duidelijk dat de vergadering niet doorgaat.

- Op pagina: [Homepage \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/)

19. Wanneer je klikt op het woord 'Presidium' (op 23 oktober) verschijnt er een popup. De kop 'Toelichting' heeft niveau h3, maar bovenliggende kop 'Presidium' ook. 'Toelichting' hoort voor iemand die de pagina kan zien duidelijk onder 'Presidium', want het gaat over toelichting bij deze vergadering.

Wanneer je navigeert op koppen (zoals screenreadergebruikers vaak doen) kan het zijn dat je in de war raakt van de structuur.

Maak van 'Toelichting' een h4-kop.

- Op pagina: [Homepage \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/)
- Gerelateerd aan component: [Popup kalender homepage](#)

20. Het label voor het zoeken-invoerveld in de header is verborgen voor

hulpsoftware.

Screenreadergebruikers weten zo niet waar het invoerveld voor dient.

Gebruik voor het visueel verbergen van een label geen 'display:none' maar een andere CSS-techniek.

De invoervelden voor maand en jaar in de kalender missen een label. Voeg hier labels toe en koppel die aan de invoervelden.

- Op pagina: [Homepage \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/)

21. Alle agendapunten hebben kopniveau 4. Maar 'HAMERSTUKKEN' en 'BESPREEKSTUKKEN' zouden een hoger kopniveau moeten hebben, omdat het kopjes zijn voor de agendapunten eronder.

Voor screenreadergebruikers is het niet makkelijk om op de koppen te navigeren, omdat ze allemaal hetzelfde niveau hebben.

Geef de agendapunten onder de h4-koppen 'HAMERSTUKKEN' en 'BESPREEKSTUKKEN' een niveau h5 en zet ook een h4-kop boven de opening, zodat er geen kopniveau wordt overgeslagen na de h3-kop 'Agenda'.

Zie screenshot 'Koppenstructuur vergadering gemeenteraad'.

- Op pagina: [Vergadering gemeenteraad \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/vergadering/600122/gemeenteraad%20%20%20%20%20%20%20%20%20%2018-09-2019\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/vergadering/600122/gemeenteraad%20%20%20%20%20%20%20%20%20%2018-09-2019)

22. De pdf heeft geen codelaag. Hierdoor mist structurele informatie over koppen, lijsten, leesvolgorde enz. Het is voor gebruikers van hulpapparatuur erg moeilijk om de pdf te lezen.

Zorg voor een goed gestructureerd brondocument en exporteer deze naar een toegankelijk pdf-document.

- Op pagina: [PDF agenda \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/exporteer/g\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/exporteer/g)

Succescriterium 1.3.2: Betekenisvolle volgorde

Als de volgorde waarin content wordt gepresenteerd van invloed is op zijn betekenis, kan een betekenisvolle leesvolgorde door software bepaald worden.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 1.3.3: Zintuiglijke eigenschappen

Instructies die geleverd worden om content te begrijpen en te bedienen zijn niet alleen afhankelijk van zintuiglijke eigenschappen van componenten zoals vorm, omvang, visuele locatie, oriëntatie of geluid.

1. De datum voor vandaag wordt alleen aangegeven via kleur en vorm, niet in tekst (in de code bij die dag). Er is ook geen duidelijke (zichtbare) uitleg. Er staat een 'toon vandaag' link die op hover een rode onderstreping krijgt, maar dit werkt niet met het toetsenbord. Daarnaast worden er ook paarse driehoekjes gebruikt, hiervan wordt niet aangegeven wat het betekent (voor niemand, zichtbaar en in de code). Met in de code wordt bedoeld: zichtbaar voor hulpssoftware, dus geen class name, maar bijvoorbeeld een tekst of een aria-label.
  - Op pagina: [Homepage \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/)

Richtlijn 1.4: Onderscheidbaar

Maak het voor gebruikers gemakkelijker om content te horen en te zien, waaronder scheiding van voorgrond en achtergrond.

Succescriterium 1.4.1: Gebruik van kleur

Kleur wordt niet als het enige visuele middel gebruikt om informatie over te brengen, een actie aan te geven, tot een reactie op te roepen of een visueel element te

onderscheiden.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 1.4.2: Geluidsbediening

Als een geluidswaergave op een webpagina automatisch meer dan 3 seconden speelt, is er of een mechanisme beschikbaar om de geluidswaergave te pauzeren of te stoppen, of er is een mechanisme beschikbaar om het geluidsvolume onafhankelijk van het overall systeemvolume te regelen.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 1.4.3: Contrast (minimum)

De visuele waergave van tekst en afbeeldingen van tekst heeft een contrastverhouding van ten minste 4,5:1, behalve in de volgende gevallen: 'Grote tekst', 'Incidenteel', 'Logotypes'. Dit is een verkorte tekst van het succescriterium. De begrippen zijn gedefinieerd. Zie hiervoor: <https://www.w3.org/Translations/WCAG20-nl/#visual-audio-contrast>

1. De grijze teksten hebben te weinig contrast. Het gaat om de teksten '4689 zoekresultaten voor 'commissie milieu' ' (#9b9b9b), 'Evenement' (#9b9b9b), en de aantallen bij de filteropties (#999). De contrastverhouding is 2,8:1 waar dat minimaal 4,5:1 moet zijn.

Teksten met een te lage contrastverhouding zijn slecht leesbaar voor slechtzienden.

Kies kleuren met een hogere contrastverhouding, minimaal 4,5:1.

- Op pagina: [Zoekresultaten \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/zoeken?keywords=commissie+milieu&limit=10&document_type=&search=send\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/zoeken?keywords=commissie+milieu&limit=10&document_type=&search=send)

2. De nummers van de dagen in de kalender hebben te weinig contrast. Het gaat hier

om wit (#FFFFFF) op grijs (#9C9C9C) (contrastverhouding 2,7:1), grijs (#858383) op wit (#FFFFFF) (contrastverhouding 3,8:1) en donkergrijs (#858383) op lichtgrijs (#F2F2F2) (contrastverhouding 3,4:1).

On hover krijgen de nummers van de dagen van de actieve maand een lichtgroene kleur (#96C634). Deze kleur heeft ook geen goede contrastverhouding met de witte en grijze achtergrond.

Gebruik kleuren met een hogere contrastverhouding, minimaal 4,5:1.

- Op pagina: [Homepage \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/)

3. De knop met 'Export' (bij mouseover en wanneer uitgeklaapt) en de tekst 'PDF' in de knop binnen de uitgeklaapte exportfunctie hebben te weinig contrast. Export-knop: de tekst heeft de kleur #797979, de achtergrond #f8f8f8, contrastverhouding 4,1:1. Pdf-knop: de tekst heeft de kleur #ffffff, achtergrond #a2a2a2, contrastverhouding 2,6:1. In beide gevallen zou de contrastverhouding 4,5:1 moeten zijn.

Gebruik kleuren met een hogere contrastverhouding, minimaal 4,5:1.

- Op pagina: [Vergadering Commissie Maatschappelijke Aangelegenheden \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/vergadering/611449/commissie%20Maatschappelijke%20Aangelegenheden%2003-09-2019\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/vergadering/611449/commissie%20Maatschappelijke%20Aangelegenheden%2003-09-2019)

Succescriterium 1.4.4: Herschalen van tekst

Behalve voor ondertitels voor doven en slechthorenden en afbeeldingen van tekst, kan tekst zonder hulptechnologie tot 200 procent schalen zonder verlies van content of functionaliteit.

1. Als je op 200% bent ingezoomd, is het blok met 'Zie ook deze links' geheel verdwenen.

- Op pagina: [Vergadering Commissie Maatschappelijke Aangelegenheden](https://rucphen.raadsinformatie.nl/vergadering/611449/commissie%20Maatschappelijke%20Aangelegenheden%2003-09-2019)

(<https://rucphen.raadsinformatie.nl/vergadering/611449/commissie%20Maatschappelijke%20Aangelegenheden%2003-09-2019>)

2. Wanneer je bent ingezoomd boven de 200% en de hulptekst opent, kun je die niet in het geheel lezen (de tekst valt buiten het scherm) en ook niet meer sluiten doordat de sluitknop buiten beeld valt. Escape werkt hier ook niet. Je loopt hierdoor dus vast.
  - Op pagina: [Zoekresultaten \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/zoeken?keywords=commissie+milieu&limit=10&document_type=&search=send\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/zoeken?keywords=commissie+milieu&limit=10&document_type=&search=send)
3. Als je op 200% bent ingezoomd (1280px breed en 1024px hoog), valt de sitemap link boven het logo, waardoor het onleesbaar is geworden. Zie screenshot 'logo herschaalbaar'. Daarnaast zijn de skiplinks niet meer leesbaar, doordat ze achter een wit vlak staan. Zonder de skiplinks is het ook lastig om bij de links met vergaderingen te komen met het toetsenbord. Die worden vaak overgeslagen.
  - Op pagina: [Homepage \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/)
4. Als je op 200% bent ingezoomd, zijn de filters die aan de zijkant stonden niet meer beschikbaar.

Voor gebruikers die slechtziend zijn en daarom verder inzoomen, moet ook alle functionaliteit en content beschikbaar zijn.

Het mag wel op een andere plek staan dan bij 100%, maar mag niet helemaal verborgen of weggehaald worden.

- Op pagina: [Zoekresultaten \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/zoeken?keywords=commissie+milieu&limit=10&document_type=&search=send\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/zoeken?keywords=commissie+milieu&limit=10&document_type=&search=send)
  - Gerelateerd aan component: [Filters zoekresultaten](#)
5. Voor mobiele apparaten is het zoomen onmogelijk gemaakt via het meta element:
`<meta name="viewport" content="width=device-width, user-scalable=no, initial-scale=1.0, minimum-scale=1.0, maximum-`

scale=1.0">

Dit is lastig voor slechtzienden die grotere letters nodig hebben of voor mensen met motorische beperkingen die grotere knoppen of links nodig hebben om de site te kunnen bedienen.

Verwijder `user-scalable=no` en `maximum-scale=1.0`". Overigens zou het ook beter zijn om `minimum-scale=1.0` te verwijderen, zodat de gebruiker maximaal controle heeft over wat hij met een pagina kan doen. Sommige mensen vinden het prettig om juist een eind uit te zoomen, om zo een totaaloverzicht van de pagina te krijgen.

- Op pagina: [Homepage \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/)
6. Als je op 200% bent ingezoomd en op de volgende maand in de agenda klikt, gaat de content door de foto heen. Zie screenshot 'agenda door foto'.
- Op pagina: [Homepage \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/)

Succescriterium 1.4.5: Afbeeldingen van tekst

Als de gebruikte technologieën de visuele weergave tot stand kunnen brengen, wordt tekst gebruikt in plaats van afbeeldingen van tekst om informatie over te brengen, behalve in de volgende gevallen: 'Aanpasbaar' (De afbeelding van tekst kan visueel worden aangepast aan de eisen van de gebruiker), 'Essentieel' (Een specifieke weergave van tekst is essentieel voor de informatie die wordt overgebracht).

1. Wanneer je met het toetsenbord een i-icoon activeert bij de agendapunten (`<div class="ai_info" tabindex="0">Informatie</div>`), opent er een overlay met informatie. Hierin staan socialemedialinks, bijvoorbeeld 'Like on Facebook'. De links bestaan uit afbeeldingen van tekst.

Deze tekst is niet aan te passen voor mensen die dit nodig hebben om de tekst te kunnen lezen.

Gebruik hier geen afbeelding, maar echte tekst.

- Op pagina: [Vergadering gemeenteraad \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/vergadering/600122/gemeenteraad%20%20%20%20%20%20%20%20%2018-09-2019\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/vergadering/600122/gemeenteraad%20%20%20%20%20%20%20%20%2018-09-2019)
- Gerelateerd aan component: [Overlay na klikken op icoon bij agendapunt](#)

Principe 2: Bedienbaar

Componenten van de gebruikersinterface en navigatie moeten bedienbaar zijn.

Richtlijn 2.1: Toetsenbordtoegankelijk

Maak alle functionaliteit beschikbaar vanaf een toetsenbord.

Succescriterium 2.1.1: Toetsenbord

Alle functionaliteit van de content is bedienbaar via een toetsenbordinterface zonder dat afzonderlijke toetsaanslagen aan tijd gebonden zijn, behalve als de onderliggende functie een invoer vereist die afhangt van het pad dat de gebruiker aflegt en niet alleen van de eindpunten.

1. Wanneer je met het toetsenbord een i-icoon activeert bij de agendapunten (`<div class="ai_info" tabindex="0">Informatie</div>`), opent er een overlay met informatie. De opties in de overlay zijn niet te bedienen met het toetsenbord.

Zie screenshot 'Overlay na klikken op icoon bij agendapunt'.

- Op pagina: [Vergadering Commissie Maatschappelijke Aangelegenheden \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/vergadering/611449/commissie%20Maatschappelijke%20Aangelegenheden%2003-09-2019\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/vergadering/611449/commissie%20Maatschappelijke%20Aangelegenheden%2003-09-2019)
- Gerelateerd aan component: [Overlay na klikken op icoon bij agendapunt](#)

2. Wanneer je met de tabtoets door de pagina gaat, verschijnen er na het laatste

zoekresultaat automatisch nieuwe items. Er is een knop 'naar boven', maar daar kom je met duizenden zoekresultaten praktisch gezien niet bij. Ook de filters zijn onbereikbaar.

Niet alle onderdelen van de pagina zijn met het toetsenbord te bedienen.

Infinite scrolling is geen goed idee vanuit toegankelijkheidsoogpunt. Beter zou het hier zijn om een 'laad meer'-knop te plaatsen, zodat de gebruiker zelf kan kiezen of hij meer wil zien. Of een navigatieblokje met knoppen voor vorige pagina, paginanummers en volgende pagina.

- Op pagina: [Zoekresultaten \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/zoeken?keywords=commissie+milieu&limit=10&document_type=&search=send\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/zoeken?keywords=commissie+milieu&limit=10&document_type=&search=send)
3. De blokjes met de filters zijn in en uit te klappen. Dit lukt niet met het toetsenbord of met hulpapparatuur, omdat er een span is gebruikt die met javascript klikbaar is gemaakt (<span class="expand" title="klap uit voor de opties">). Gebruik hier een button met een duidelijke tekst.
- Op pagina: [Zoekresultaten \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/zoeken?keywords=commissie+milieu&limit=10&document_type=&search=send\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/zoeken?keywords=commissie+milieu&limit=10&document_type=&search=send)
  - Gerelateerd aan component: [Filters zoekresultaten](#)
4. Bij de sprekers kun je wel een spreker selecteren met het toetsenbord, maar niet meer verwijderen. Idem bij agendapunten.
- Op pagina: [Vergadering Commissie Economie Ruimtelijke Ordening en Milieu \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/vergadering/112781\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/vergadering/112781)
5. De hulptekst is niet te openen met het toetsenbord. Omdat het een popup betreft, moet deze (zodra deze werkt met het toetsenbord), ook focus krijgen (en de onderliggende pagina niet meer bereikbaar zijn totdat de popup wordt gesloten).
- Op pagina: [Zoekresultaten \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/zoeken?k](https://rucphen.raadsinformatie.nl/zoeken?k)

eywords=commissie+milieu&limit=10&document_type=&search=send)

6. Bij het blokje met agendapunten (en onder het kopje 'recent / toekomst' op de homepage) is bij gebruik van een muis of een touchpad een scrollbar te zien. Deze scrollbar geeft informatie over de positie in de lijst en zo weet de gebruiker hoeveel items hij nog ongeveer kan verwachten.

Het gaat om de div met `class="slider"`. Laat de scrollbar ook verschijnen als de gebruiker met tab door de lijst gaat.

- Op pagina: Vergadering gemeenteraad (https://rucphen.raadsinformatie.nl/vergadering/600122/gemeenteraad%20%20%20%20%20%20%20%20%20%2018-09-2019)
7. De dropdown met agendapunten kan wel geopend worden met de spatiebalk en de enter-toets, maar springt meteen weer dicht.
    - Op pagina: Vergadering gemeenteraad (https://rucphen.raadsinformatie.nl/vergadering/600122/gemeenteraad%20%20%20%20%20%20%20%20%20%2018-09-2019)
    - Gerelateerd aan component: Lijst agendapunten naast mediaspeler
  8. De links bovenaan de kalender (toon vandaag, vorige en volgende maand, maand en jaar) zijn niet te bedienen met het toetsenbord.
    - Op pagina: Homepage (https://rucphen.raadsinformatie.nl/)

Succescriterium 2.1.2: Geen toetsenbordval

Als de toetsenbordfocus met de toetsenbordinterface verplaatst kan worden naar een component van de pagina, dan kan de focus ook met alleen de toetsenbordinterface weer van dat component weg worden bewogen, en, als er meer nodig is dan de standaard pijl- of tabtoetsen of andere standaard methoden om de focus te verplaatsen, dan wordt de gebruiker geïnformeerd over de manier waarop de focus kan worden verplaatst.

- Geen problemen aangetroffen

Richtlijn 2.2: Genoeg tijd

Geef gebruikers genoeg tijd om content te lezen en te gebruiken.

Succescriterium 2.2.1: Timing aanpasbaar

Voor elke tijdslimiet die door de content wordt ingesteld geldt ten minste een van de volgende zaken: 'Uitzetten', 'Aanpassen', 'Verlengen', 'Real-time uitzondering', 'Essentiële uitzondering', '20 uur uitzondering'. Dit is een verkorte tekst. Deze termen zijn gedefinieerd in de norm, zie hiervoor <https://www.w3.org/Translations/WCAG20-nl/#time-limits>.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 2.2.2: Pauzeren, stoppen, verbergen

Voor alle bewegende, knipperende, scrollende of automatisch actualiserende informatie gelden alle volgende zaken: 'Bewegen, knipperen, scrollen', 'Automatisch actualiserend'. Dit is verkorte weergave van het succescriterium, zie de norm op <https://www.w3.org/Translations/WCAG20-nl/#time-limits>

- Geen problemen aangetroffen

Richtlijn 2.3: Toevallen

Ontwerp content niet op een manier waarvan bekend is dat die toevallen veroorzaakt.

Succescriterium 2.3.1: Drie flitsen of beneden drempelwaarde

Webpagina's bevatten niets wat meer dan drie keer flitst in enige periode van één seconde of de flits is beneden de algemene flits- en rodeflitsdrempelwaarden.

- Geen problemen aangetroffen

Richtlijn 2.4: Navigeerbaar

Lever manieren om gebruikers te helpen navigeren, content te vinden en te bepalen waar ze zijn.

Succescriterium 2.4.1: Blokken omzeilen

Er is een mechanisme beschikbaar om blokken content die op meerdere webpagina's worden herhaald te omzeilen.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 2.4.2: Paginatitel

Webpagina's hebben titels die het onderwerp of doel beschrijven.

1. De pdf heeft geen paginatitel.
  - Op pagina: PDF agenda (https://rucphen.raadsinformatie.nl/exporteer/gemeenteraad_18-09-2019)
2. De pdf heeft geen paginatitel.

Voor screenreadergebruikers is het eerste dat wordt aangekondigd, de paginatitel. Ook bij het navigeren tussen verschillende documenten is het belangrijk dat mensen snel weten welk document er in een venster staat.

Geef pdf's een duidelijke paginatitel.

- Op pagina: PDF Vergaderset (https://rucphen.raadsinformatie.nl/document/7951143/1/190918_vergaderset_Raad)

Succescriterium 2.4.3: Focus volgorde

Als een webpagina sequentieel genavigeerd kan worden en de navigatiesequenties hebben invloed op de betekenis of het gebruik, dan krijgen focusbare componenten de focus in de juiste volgorde waardoor betekenis en bedienbaarheid behouden blijft.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 2.4.4: Linkdoel (in context)

Het doel van elke link kan bepaald worden uit enkel de linktekst of uit de linktekst samen met zijn door software bepaalde linkcontext, behalve daar waar het doel van de link een dubbelzinnige betekenis zou kunnen hebben voor gebruikers in het algemeen.

1. Er staan een link zonder tekst in de div met id="navigatie" die linkt naar '/live'. Deze link is benaderbaar (met het toetsenbord en zonder styling zoals voor screenreaders), maar geeft niet aan waar het naartoe gaat. De focus is ook niet zichtbaar (een afkeuring op 2.4.7).
  - Op pagina: [Homepage \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/)

Succescriterium 2.4.5: Meerdere manieren

Er is meer dan één manier beschikbaar om een webpagina binnen een verzameling webpagina's te vinden, behalve wanneer de webpagina het resultaat is van, of een stap in, een proces.

1. De pdf heeft geen bladwijzers.

Bladwijzers zijn handig voor verschillende groepen gebruikers. Het ontbreken ervan maakt het moeilijker om door een document te navigeren.

Maak in het brondocument goede koppen met de juiste structuur. Bij het exporteren naar pdf kunnen deze koppen dan worden gebruikt voor het

genereren van bladwijzers.

- Op pagina: [PDF agenda \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/exporteer/gemeenteraad_18-09-2019\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/exporteer/gemeenteraad_18-09-2019)

Succescriterium 2.4.6: Koppen en labels

Koppen en labels beschrijven het onderwerp of doel.

1. Er staat een kop met als tekst 'Recent / Toekomst'. Het is niet duidelijk dat het hier om afgelopen en toekomstige vergaderingen gaat.

Dit maakt de informatie op de pagina moeilijk te begrijpen.

Zorg ervoor dat koppen beschrijvend zijn.

```
<h2><a href="#recente_vergaderingen" class="active recent">Recent</a> / <a href="#toekomstige_vergaderingen" class="toekomst">Toekomst</a></h2>
```

- Op pagina: [Homepage \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/)
2. De tekst van de afspeelknop van de video is 'Start Playback'.

Dit is een Engelse tekst, die misschien niet begrepen wordt door mensen die geen Engels spreken.

Gebruik hier een Nederlandse tekst, bijvoorbeeld 'Afspelen'. Controleer dit ook voor de andere knoppen van de videospeler.

- Op pagina: [Vergadering gemeenteraad \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/vergadering/600122/gemeenteraad%20%20%20%20%20%20%20%20%20%2018-09-2019\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/vergadering/600122/gemeenteraad%20%20%20%20%20%20%20%20%20%2018-09-2019)

Succes criterium 2.4.7: Focus zichtbaar

Elke gebruikersinterface die met een toetsenbord te bedienen is, heeft een bedieningswijze waarbij de indicator van de toetsenbordfocus zichtbaar is.

1. De focus is niet zichtbaar bij de div bij het blokje 'Zie ook deze links' (met `class="content"`). De div heeft `tabindex="0"`, maar is niet een interactief element.

- Op pagina: [Homepage \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/)

2. Wanneer de focus in het zoekveld in de header staat, is er geen focusing te zien.

Voor mensen die met het toetsenbord navigeren is het belangrijk dat zij goed kunnen zien waar zij op de pagina zijn.

Geef focusbare elementen een duidelijk zichtbare focusstijl.

- Op pagina: [Homepage \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/)

3. De focus is niet zichtbaar bij de functionaliteit voor het filteren, zowel boven de resultaten (sorteren op) als er naast met de checkboxes (object, periode etc.) werkt niet met het toetsenbord.

- Op pagina: [Zoekresultaten \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/zoeken?keywords=commissie+milieu&limit=10&document_type=&search=send\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/zoeken?keywords=commissie+milieu&limit=10&document_type=&search=send)

4. Wanneer je klikt op het woord 'Presidium' (op 23 oktober) verschijnt er een popup. De links in de achtergrond zijn nog steeds te benaderen met het toetsenbord, maar het is moeilijk te zien waar je bent. Deze popup zou een modal moeten zijn, zodat de toetsenbordfocus alleen in de popup zelf blijft.

Klikbaar element: `<a class="show_event" title="19:30 - Presidium" data-title="Presidium" style="width: 104px;">Presidium</a>`

- Op pagina: [Homepage \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/)

- Gerelateerd aan component: [Popup kalender homepage](#)
5. De focus op de (paarse) zoekknop is niet zichtbaar.
- Voor mensen die met het toetsenbord navigeren is het belangrijk dat zij goed kunnen zien waar zij op de pagina zijn.
- Geef focusbare elementen een duidelijk zichtbare focusstijl.
- Op pagina: [Zoekresultaten \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/zoeken?keywords=commissie+milieu&limit=10&document_type=&search=send\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/zoeken?keywords=commissie+milieu&limit=10&document_type=&search=send)
6. De video player knoppen zijn wel te bedienen met het toetsenbord (maar niet met hulpapparatuur), maar doordat er geen focus zichtbaar is, is dit erg lastig.
- Op pagina: [Vergadering gemeenteraad \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/vergadering/600122/gemeenteraad%20%20%20%20%20%20%20%20%2018-09-2019\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/vergadering/600122/gemeenteraad%20%20%20%20%20%20%20%20%2018-09-2019)

Principe 3: Begrijpelijk

Informatie en de bediening van de gebruikersinterface moeten begrijpelijk zijn.

Richtlijn 3.1: Leesbaar

Maak tekstcontent leesbaar en begrijpelijk.

Succescriterium 3.1.1: Taal van de pagina

De standaard menselijke taal van elke webpagina kan door software bepaald worden.

1. De taal van de pdf is niet aangegeven. Een screenreader kan de tekst hierdoor niet juist voorlezen, waardoor de inhoud moeilijk te begrijpen is.
  - Op pagina: [PDF agenda \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/expoorteer/gemeenteraad_18-09-2019\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/expoorteer/gemeenteraad_18-09-2019)

2. De taal van de pdf is niet aangegeven.

- Op pagina: [PDF Vergaderset \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/document/7951143/1/190918_vergaderset_Raad\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/document/7951143/1/190918_vergaderset_Raad)

Succescriterium 3.1.2: Taal van onderdelen

De menselijke taal van elke passage of zin in de content kan door software bepaald worden, behalve waar het gaat om eigennamen, technische termen, woorden van onbepaalde taal en woorden of zinsdelen die deel zijn gaan uitmaken van het jargon van de onmiddellijk omringende tekst.

1. Knop om te zoeken heet 'send'. Dit is Engelse tekst, maar dit is in de code niet aangegeven. Geef deze knop een Nederlandse tekst, bijvoorbeeld 'Verzenden'.

De tekst van de knop is afkomstig van het value-attribuut. Als het nodig is (als de value niet kan worden veranderd) kan er een andere naam aan deze knop gegeven worden door middel van bijvoorbeeld `aria-label="Verzenden"`.

```
<input type="submit" name="search" value="send" disabled="">
```

- Op pagina: [Homepage \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/)
2. Bij het afspelen van het geluidsbestand is er een knop om 10 seconden terug te spoelen. De tekst van deze knop is `aria-label="Rewind 10 Seconds"`. Vertaal deze tekst in het Nederlands. Dit geldt ook voor een aantal andere knoppen in deze knoppenbalk.
    - Op pagina: [Vergadering Commissie Maatschappelijke Aangelegenheden \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/vergadering/611449/commissie%20Maatschappelijke%20Aangelegenheden%2003-09-2019\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/vergadering/611449/commissie%20Maatschappelijke%20Aangelegenheden%2003-09-2019)
  3. Bij 'Selecteer spreker(s):' of 'Selecteer agendapunt(en):' kun je beginnen met typen. Wanneer er geen resultaten overeenkomen, luidt de melding 'No results matched "...". Dit is Engelse tekst, maar dit is in de code niet aangegeven.

Een screenreader kan dit niet goed voorlezen.

Vertaal deze melding.

- Op pagina: Vergadering gemeenteraad (<https://rucphen.raadsinformatie.nl/vergadering/600122/gemeenteraad%20%20%20%20%20%20%20%20%20%2018-09-2019>)

Richtlijn 3.2: Voorspelbaar

Maak het uiterlijk en de bediening van webpagina's voorspelbaar.

Succescriterium 3.2.1: Bij focus

Als een component de focus krijgt, dan veroorzaakt dat geen contextwijziging.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 3.2.2: Bij input

Verandering van de instelling van een component van de gebruikersinterface veroorzaakt niet automatisch een contextwijziging tenzij de gebruiker geïnformeerd is over het gedrag vóór het gebruik van dit component.

1. Wanneer een filter wordt aangevinkt verversen de zoekresultaten. De focus ligt daarna niet meer op het aangevinkte filter.

Dit is verwarrend voor toetsenbordgebruikers.

Dit werkt verschillend in verschillende browsers. In Firefox 70 blijft de focus wel op het aangevinkte filter, in Chrome 78 niet. Zet de focus expliciet op het laatst aangevinkte filter.

- Op pagina: Zoekresultaten (https://rucphen.raadsinformatie.nl/zoeken?keywords=commissie+milieu&limit=10&document_type=&search=send)

Succescriterium 3.2.3: Consistente navigatie

Navigatiemechanismen, die op meerdere webpagina's binnen een verzameling webpagina's herhaald worden, komen elke keer dat ze worden herhaald in dezelfde relatieve volgorde voor, tenzij een verandering wordt geïnitieerd door de gebruiker.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 3.2.4: Consistente identificatie

Componenten die dezelfde functionaliteit hebben binnen een verzameling webpagina's worden consistent geïdentificeerd.

- Geen problemen aangetroffen

Richtlijn 3.3: Assistentie bij invoer

Help gebruikers om fouten te vermijden en ze te verbeteren.

Succescriterium 3.3.1: Fout identificatie

Als een invoerfout automatisch ontdekt wordt, dan wordt het onderdeel waar de fout zit geïdentificeerd en de fout wordt tekstueel aan de gebruiker meegedeeld.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 3.3.2: Labels of instructies

Als de content gebruikersinvoer vereist, dan worden labels of instructies geleverd.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 3.3.3: Foutsuggestie

Als een invoerfout automatisch ontdekt wordt en suggesties voor verbetering bekend zijn, dan worden de suggesties aan de gebruiker geleverd, tenzij dit de beveiliging of het doel van de content in gevaar zou brengen.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 3.3.4: Foutpreventie (wettelijk, financieel, gegevens)

Voor webpagina's die wettelijke verplichtingen of financiële transacties voor de gebruiker uitvoeren, die, door de gebruiker te beheren gegevens in gegevensopslagplaatsen verwijderen of wijzigen, of die antwoorden van de gebruiker verzenden, geldt ten minste één van de volgende zaken: 'Annuleerbaar', 'Gecontroleerd', 'Bevestigd'. De volledige tekst van dit succescriterium staat op <https://www.w3.org/Translations/WCAG20-nl/#minimize-error>.

- Geen problemen aangetroffen

Principe 4: Robuust

Content moet voldoende robuust zijn om betrouwbaar geïnterpreteerd te kunnen worden door een breed scala van user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

Richtlijn 4.1: Compatibel

Maximaliseer compatibiliteit met huidige en toekomstige user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

Succescriterium 4.1.1: Parsen

In content die geïmplementeerd is met opmaaktalen hebben elementen volledige begin- en eindtags, zijn elementen genest volgens hun specificatie, bevatten elementen geen dubbele attributen en zijn alle ID's uniek, behalve waar de specificatie deze

eigenschappen toelaat.

1. Er komt een dubbele id 'reset' voor op de pagina.

Dubbele id's kunnen hulpapparatuur verwarren.

Zorg ervoor dat alle id's op de pagina uniek zijn.

- Op pagina: [Zoekresultaten \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/zoeken?keywords=commissie+milieu&limit=10&document_type=&search=send\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/zoeken?keywords=commissie+milieu&limit=10&document_type=&search=send)

Succescriterium 4.1.2: Naam, rol, waarde

Voor alle componenten van de gebruikersinterface (inclusief, maar niet uitsluitend voor formulierelementen, links en door scripts gegenereerde componenten), kunnen de naam (name) en rol (role), door software bepaald worden; toestanden (states), eigenschappen (properties) en waarden (values) die door de gebruiker ingesteld kunnen worden kunnen door software bepaald worden; en kennisgeving van veranderingen in deze items is beschikbaar voor user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

1. Wanneer je met het toetsenbord een i-icoon activeert bij de agendapunten (`<div class="ai_info" tabindex="0">Informatie</div>`), opent er een overlay met informatie. Er is een klein wit driehoekje waarmee je de overlay kan sluiten (`<div class="close_overlay" style="left: -6px;"></div>`).

Dit driehoekje kan worden afgekeurd op verschillende succescriteria, maar is voor het gemak hier samengevat. Het element is niet te bedienen met het toetsenbord of hulpapparatuur (2.1.1). Het element geen naam (4.1.2). Het niet-tekstuele element heeft geen tekstalternatief (1.1.1).

Gebruik hier een button met een duidelijke tekst.

- Op pagina: [Vergadering gemeenteraad \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/vergadering/600122/gemeenteraad%20%20%20%20%20%20%20%20%2018-09-2019\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/vergadering/600122/gemeenteraad%20%20%20%20%20%20%20%20%2018-09-2019)

- Gerelateerd aan component: [Overlay na klikken op icoon bij agendapunt](#)
2. Wanneer een filter is ingeschakeld, verschijnen de actieve filters boven de zoekresultaten. Hierbij staat een kruisje. Klikken hierop zet het filter uit. Het kruisje heeft geen tekstalternatief. Het hele blokje (bijvoorbeeld 'Periode 2020 x') bestaat uit div- en span-elementen zonder ARIA-rollen.

Het is hierdoor voor gebruikers van hulpapparatuur niet duidelijk dat dit bedieningselementen zijn.

Gebruik hier buttons met een duidelijke tekst.

- Op pagina: [Zoekresultaten \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/zoeken?keywords=commissie+milieu&limit=10&document_type=&search=send\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/zoeken?keywords=commissie+milieu&limit=10&document_type=&search=send)
3. Wanneer je klikt op het woord 'Presidium' (op 23 oktober) verschijnt er een popup. Het woord is wel klikbaar, maar werkt niet met het toetsenbord of met hulpapparatuur.

Het a-element heeft geen href-attribuut. `<a class="show_event" title="19:30 - Presidium" data-title="Presidium" style="width: 104px;">Presidium</a>`. Een link is niet het juiste element wanneer een popup wordt geopend. Dit zou een button moeten zijn.

Zie screenshot 'Popup kalender homepage'.

- Op pagina: [Homepage \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/)
  - Gerelateerd aan component: [Popup kalender homepage](#)
4. Bij de videospeler-knoppen (pauze, rewind 10 seconds, etc.): De toegankelijkheidsfocus werkt hier niet. Alle knoppen hebben wel een `role="button"` en een aria-label, maar het event van de screenreader wordt door de Javascript niet meegenomen. Zo zijn de knoppen wel toetsenbordtoegankelijk, maar niet makkelijk te gebruiken voor screenreadergebruikers. Bijvoorbeeld in VoiceOver is de knop niet aan te klikken met de standaardsneltoets

ctrl+option+spatie en in NVDA is de knop niet te activeren in browse mode.

- Op pagina: [Vergadering gemeenteraad \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/vergadering/600122/gemeenteraad%20%20%20%20%20%20%20%20%20%2018-09-2019\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/vergadering/600122/gemeenteraad%20%20%20%20%20%20%20%20%20%2018-09-2019)

5. De blokjes met de filters zijn in en uit te klappen.

Dit is voor screenreadergebruikers niet duidelijk.

Er is hier een span gebruikt met een afbeelding erin. Beter zou het zijn om hier een button te gebruiken en om aan te geven of het blokje in- of uitgekapt is. Wanneer de pagina net is geladen, zijn alle blokjes uitgekapt, maar de tekst in de span luidt 'klap uit voor de opties'. Deze tekst is afkomstig uit de title van de span. `<span class="expand" title="klap uit voor de opties">` Een title is geen goede manier om een element van tekst te voorzien, want hij wordt niet goed ondersteund.

- Op pagina: [Zoekresultaten \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/zoeken?keywords=commissie+milieu&limit=10&document_type=&search=send\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/zoeken?keywords=commissie+milieu&limit=10&document_type=&search=send)
- Gerelateerd aan component: [Filters zoekresultaten](#)

6. Op de woorden bij de filters, zoals 'Module' kan geklikt worden waarna er een popup verschijnt met uitleg. Dit is echter een label-element en geen link of button, waardoor het voor veel gebruikers niet duidelijk zal zijn dat deze optie bestaat. Maak er een button van en voeg visueel een aanwijzing toe zoals een icoontje.

- Op pagina: [Zoekresultaten \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/zoeken?keywords=commissie+milieu&limit=10&document_type=&search=send\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/zoeken?keywords=commissie+milieu&limit=10&document_type=&search=send)
- Gerelateerd aan component: [Filters zoekresultaten](#)

7. Bij 'Selecteer spreker(s):' of 'Selecteer agendapunt(en):' kun je een optie kiezen uit een dropdown-lijst. Wanneer je er een gekozen hebt, verschijnt de naam van de persoon of het agendapunt in het invoerveld. Hierachter staat een kruisje

waarmee de selectie verwijderd kan worden. Dit kruisje is een link zonder tekst. Dit zou een button moeten zijn met een duidelijke tekst, bijvoorbeeld 'selectie verwijderen'.

- Op pagina: [Vergadering gemeenteraad \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/vergadering/600122/gemeenteraad%20%20%20%20%20%20%20%20%20%2018-09-2019\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/vergadering/600122/gemeenteraad%20%20%20%20%20%20%20%20%20%2018-09-2019)

8. De button met de accesskey heeft geen naam (tekst die aangeeft waar de button voor is).

Screenreadergebruikers zien een lege knop, waarvan niet duidelijk is waar die voor dient.

Geef buttons altijd een duidelijke naam.

Element: `<button accesskey="d" style="position: absolute; top: -100px; "></button>a`

- Op pagina: [Zoekresultaten \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/zoeken?keywords=commissie+milieu&limit=10&document_type=&search=send\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/zoeken?keywords=commissie+milieu&limit=10&document_type=&search=send)

9. Wanneer een bestand wordt afgespeeld verschijnt bij het agendapunt een balkje dat de voortgang toont (`<div class="fill" style="width: 0px; "></div>`). Klikken op dit balkje bepaalt ook het moment in de vergadering waar je naar luistert.

Dat dit element een control is, is helemaal niet duidelijk voor hulpapparatuur. Het is ook niet met het toetsenbord te bedienen (een afkeuring onder 2.1.1).

- Op pagina: [Vergadering Commissie Maatschappelijke Aangelegenheden \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/vergadering/611449/commissie%20Maatschappelijke%20Aangelegenheden%2003-09-2019\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/vergadering/611449/commissie%20Maatschappelijke%20Aangelegenheden%2003-09-2019)
- Gerelateerd aan component: [Lijst agendapunten naast mediaspeler](#)

10. Wanneer je klikt op het woord 'Presidium' (op 23 oktober) verschijnt er een popup.

De sluitknop van deze popup (een klikbare span) is geen echte knop en daardoor niet te bedienen met het toetsenbord en hulpapparatuur. De knop heeft geen tekst. Het kruisje is geplaatst met een background-image in CSS, waardoor deze afbeelding geen tekstalternatief heeft (zie 1.1.1).

Maak van deze span een button met tekst: `<span class="closebutton"></span>`. Zet de button buiten de h3.

- Op pagina: [Homepage \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/)
- Gerelateerd aan component: [Popup kalender homepage](#)

11. Wanneer je op het icoontje klikt van het spreekballonnetje (een button met de tekst 'Sprekersinformatie'), terwijl het bestand wordt afgespeeld, opent er een extra blokje in het 'videoscherm', met de huidige spreker. Hierin lijken twee links te staan 'vorige' en 'volgende'. Dit zijn geen echte links, maar klikbare span-elementen. Ze zijn met het toetsenbord te bedienen, maar voor screenreadergebruikers zijn ze niet beschikbaar als link. Gebruik hier links in plaats van spans.

```
<p><span tabindex="0" class="prev">Vorige</span>Spreekmoment<span tabindex="0" class="next">Volgende</span></p>
```

Zie screenshot 'Nu aan het woord'.

- Op pagina: [Vergadering Commissie Maatschappelijke Aangelegenheden \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/vergadering/611449/commissie%20Maatschappelijke%20Aangelegenheden%2003-09-2019\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/vergadering/611449/commissie%20Maatschappelijke%20Aangelegenheden%2003-09-2019)

12. In de agenda onder de videoplayer staan er per agendapunt span-elementen waarop geklikt kan worden. Dit zouden buttons moeten zijn. Bij de buttons om informatie te openen en sluiten (accordion) moet ook worden aangegeven wat de status is (open of gesloten). Dit kan worden gedaan met het aria-expanded attribuut. Ditzelfde geldt ook voor de button met Agendadocumenten helemaal bovenaan. De export button boven aan de agenda is geen button maar een div-

element. Deze is ook niet te bedienen met het toetsenbord.

- Op pagina: [Vergadering gemeenteraad \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/vergadering/600122/gemeenteraad%20%20%20%20%20%20%20%20%20%2018-09-2019\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/vergadering/600122/gemeenteraad%20%20%20%20%20%20%20%20%20%2018-09-2019)

13. Bij 'Selecteer spreker(s):' of 'Selecteer agendapunt(en):' kun je een optie kiezen uit een dropdown-lijst die visueel duidelijk is. Dit wordt niet doorgegeven aan hulpapparatuur.

Screenreadergebruikers kunnen hier niet een selectie maken en krijgen ook niet te horen welke optie actief is wanneer zij de pijltjestoetsen gebruiken.

Er is geen relatie tussen de lijst met het invoerveld en de lijst met de opties. Voor dit component is een voorbeeld gemaakt in de WAI-ARIA Authoring Practices: https://www.w3.org/TR/wai-aria-practices-1.1/examples/combobox/arial1pattern/listbox-combo.html#ex1_label

Overigens is dit vreemd: Wanneer je begint te typen, bijvoorbeeld 'Bee...' om dhr. van der Beemd te selecteren, verdwijnt die optie. Beginnen met het typen van de voorletters (inclusief puntjes) werkt, maar dat is niet logisch.

- Op pagina: [Vergadering gemeenteraad \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/vergadering/600122/gemeenteraad%20%20%20%20%20%20%20%20%20%2018-09-2019\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/vergadering/600122/gemeenteraad%20%20%20%20%20%20%20%20%20%2018-09-2019)

4.2 In WCAG 2.1 toegevoegde criteria

Hieronder zijn de bevindingen per succescriterium van WCAG 2.1 genoteerd. De uitleg is afkomstig van Engelstalige documentatie van het W3C. Aan de Nederlandse vertaling van WCAG 2.1 wordt momenteel nog gewerkt.

Principe 1: Perceivable

Information and user interface components must be presentable to users in ways they

can perceive.

Richtlijn 1.3: Adaptable

Create content that can be presented in different ways (for example simpler layout) without losing information or structure.

Succes criterium 1.3.4: Orientation

Content does not restrict its view and operation to a single display orientation, such as portrait or landscape, unless a specific display orientation is essential.

- Geen problemen aangetroffen

Succes criterium 1.3.5: Identify Input Purpose

The purpose of each input field collecting information about the user can be programmatically determined when: The input field serves a purpose identified in the Input Purposes for User Interface Components section; and The content is implemented using technologies with support for identifying the expected meaning for form input data.

- Geen problemen aangetroffen

Richtlijn 1.4: Distinguishable

Make it easier for users to see and hear content including separating foreground from background.

Succes criterium 1.4.10: Reflow

Content can be presented without loss of information or functionality, and without requiring scrolling in two dimensions for: Vertical scrolling content at a width equivalent to 320 CSS pixels; Horizontal scrolling content at a height equivalent to 256 CSS pixels;

Except for parts of the content which require two-dimensional layout for usage or meaning.

1. Ingezoomd op 400% (bij een scherm breedte van 1280px) is een deel van de teksten bij de zoekresultaten niet meer zichtbaar. Zie screenshot 'zoekresultaten afgebroken'. Op mobiel is deze pagina daardoor ook niet goed te gebruiken. Je kunt ook niet uitzoomen of naar rechts scrollen om de teksten in het geheel te kunnen lezen. Maak deze pagina 'responsive' zodat je altijd alles in een smallere kolom kunt lezen.
  - Op pagina: [Zoekresultaten \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/zoeken?keywords=commissie+milieu&limit=10&document_type=&search=send\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/zoeken?keywords=commissie+milieu&limit=10&document_type=&search=send)

Succescriterium 1.4.11: Non-text Contrast

The visual presentation of the following have a contrast ratio of at least 3:1 against adjacent color(s): User Interface Components: Visual information required to identify user interface components and states, except for inactive components or where the appearance of the component is determined by the user agent and not modified by the author; Graphical Objects: Parts of graphics required to understand the content, except when a particular presentation of graphics is essential to the information being conveyed.

1. Bij het blokje met agendapunten is een scrollbar te zien. Deze heeft een donkerpaarse kleur op een zwarte achtergrond. Dit contrast is niet voldoende.

Mensen die slechtziend zijn kunnen problemen hebben om hem waar te nemen.

Het gaat om de div met `class="slider"`.

Zie screenshot 'Agendapunten voortgangbalk met scrollbar'.

- Op pagina: [Vergadering Commissie Maatschappelijke Aangelegenheden \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/vergadering/611449/commissie%20Maatschappelijke%20Aangelegenheden%2003-09-2019\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/vergadering/611449/commissie%20Maatschappelijke%20Aangelegenheden%2003-09-2019)

2. Het grijze icoontje voor hulp info heeft te weinig contrast met het wit eromheen (en de tekst erin).
  - Op pagina: [Zoekresultaten \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/zoeken?keywords=commissie+milieu&limit=10&document_type=&search=send\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/zoeken?keywords=commissie+milieu&limit=10&document_type=&search=send)
3. Als je over de agendapunten onder de video heen gaat met de muis (hover), dan krijgt het actieve punt een lichtgrijze achtergrond. Het contrast van deze grijze achtergrond met de witte achtergrond van de rest van de pagina is niet voldoende (1,2:1).

Voor mensen die hoger contrast nodig hebben is het moeilijk te zien welk element actief is.

Dit geldt ook voor de links onder 'Zie ook deze links', hier is de contrastverhouding 1,4:1. En voor de groene elementen in het menu ('Help' en 'Inloggen'), waar de contrastverhouding 2,2:1 is.

- Op pagina: [Vergadering gemeenteraad \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/vergadering/600122/gemeenteraad%20%20%20%20%20%20%20%20%20%2018-09-2019\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/vergadering/600122/gemeenteraad%20%20%20%20%20%20%20%20%20%2018-09-2019)

Succescriterium 1.4.12: Text Spacing

In content implemented using markup languages that support the following text style properties, no loss of content or functionality occurs by setting all of the following and by changing no other style property: Line height (line spacing) to at least 1.5 times the font size; Spacing following paragraphs to at least 2 times the font size; Letter spacing (tracking) to at least 0.12 times the font size; Word spacing to at least 0.16 times the font size.

1. Wanneer text spacing wordt toegepast, valt een deel van de tekst bij de agenda weg.

Mensen die een grotere afstand nodig hebben tussen letters, woorden en regels

missen hierdoor informatie.

Zorg dat de container van de tekst mee kan groeien met de grootte van de tekst.

Zie screenshot 'Text spacing agenda'.

- Op pagina: [Vergadering gemeenteraad \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/vergadering/600122/gemeenteraad%20%20%20%20%20%20%20%20%20%2018-09-2019\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/vergadering/600122/gemeenteraad%20%20%20%20%20%20%20%20%20%2018-09-2019)

Succescriterium 1.4.13: Content on Hover or Focus

Where receiving and then removing pointer hover or keyboard focus triggers additional content to become visible and then hidden, the following are true: Dismissable: A mechanism is available to dismiss the additional content without moving pointer hover or keyboard focus, unless the additional content communicates an input error or does not obscure or replace other content; Hoverable: If pointer hover can trigger the additional content, then the pointer can be moved over the additional content without the additional content disappearing; Persistent: The additional content remains visible until the hover or focus trigger is removed, the user dismisses it, or its information is no longer valid.

- Geen problemen aangetroffen

Principe 2: Operable

User interface components and navigation must be operable.

Richtlijn 2.1: Keyboard Accessible

Make all functionality available from a keyboard.

Succes criterium 2.1.4: Character Key Shortcuts

If a keyboard shortcut is implemented in content using only letter (including upper- and lower-case letters), punctuation, number, or symbol characters, then at least one of the following is true: Turn off: A mechanism is available to turn the shortcut off; Remap: A mechanism is available to remap the shortcut to use one or more non-printable keyboard characters (e.g. Ctrl, Alt, etc); Active only on focus: The keyboard shortcut for a user interface component is only active when that component has focus.

- Geen problemen aangetroffen

Richtlijn 2.5: Input Modalities

Make it easier for users to operate functionality through various inputs beyond keyboard.

Succes criterium 2.5.1: Pointer Gestures

All functionality that uses multipoint or path-based gestures for operation can be operated with a single pointer without a path-based gesture, unless a multipoint or path-based gesture is essential.

- Geen problemen aangetroffen

Succes criterium 2.5.2: Pointer Cancellation

For functionality that can be operated using a single pointer, at least one of the following is true: No Down-Event: The down-event of the pointer is not used to execute any part of the function; Abort or Undo: Completion of the function is on the up-event, and a mechanism is available to abort the function before completion or to undo the function after completion; Up Reversal: The up-event reverses any outcome of the preceding down-event; Essential: Completing the function on the down-event is essential.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 2.5.3: Label in Name

For user interface components with labels that include text or images of text, the name contains the text that is presented visually.

1. Wanneer je met het toetsenbord een i-icoon activeert bij de agendapunten (`<div class="ai_info" tabindex="0">Informatie</div>`), opent er een overlay met informatie. Hierin staan socialemedialinks. De zichtbare tekst is 'Like on Facebook', maar de tekst van de link is 'Delen met Facebook' (de alt-tekst van de afbeelding).

Doordat de zichtbare tekst afwijkt van de toegankelijke naam, is het voor mensen die spraakbediening gebruiken niet mogelijk om het juiste spraakcommando te geven. Bovendien komen de gesproken teksten voor ziende screenreadergebruikers niet overeen met de zichtbare teksten.

Zorg er bij voorkeur voor dat zichtbare teksten en toegankelijke namen overeenkomen, of dat de toegankelijke naam tenminste begint met de zichtbare tekst.

- Op pagina: [Vergadering gemeenteraad \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/vergadering/600122/gemeenteraad%20%20%20%20%20%20%20%20%2018-09-2019\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/vergadering/600122/gemeenteraad%20%20%20%20%20%20%20%20%2018-09-2019)
- Gerelateerd aan component: [Overlay na klikken op icoon bij agendapunt](#)

Succescriterium 2.5.4: Motion Actuation

Functionality that can be operated by device motion or user motion can also be operated by user interface components and responding to the motion can be disabled to prevent accidental actuation, except when: Supported Interface: The motion is used to operate functionality through an accessibility supported interface; Essential: The motion is essential for the function and doing so would invalidate the activity.

- Geen problemen aangetroffen

Principe 4: Robust

Content must be robust enough that it can be interpreted reliably by a wide variety of user agents, including assistive technologies.

Richtlijn 4.1: Compatible

Maximize compatibility with current and future user agents, including assistive technologies.

Succescriterium 4.1.3: Status Messages

In content implemented using markup languages, status messages can be programmatically determined through role or properties such that they can be presented to the user by assistive technologies without receiving focus.

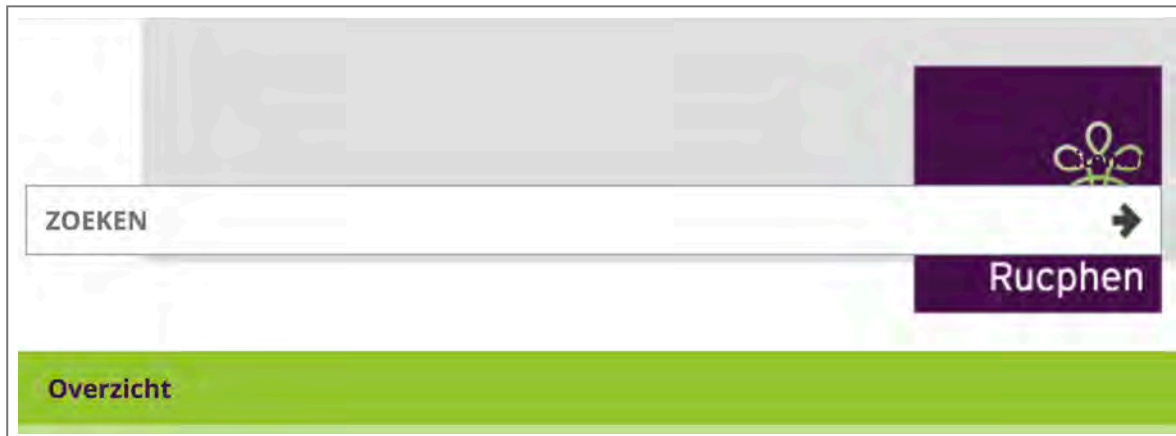
- Geen problemen aangetroffen

5 Overige adviezen en opmerkingen

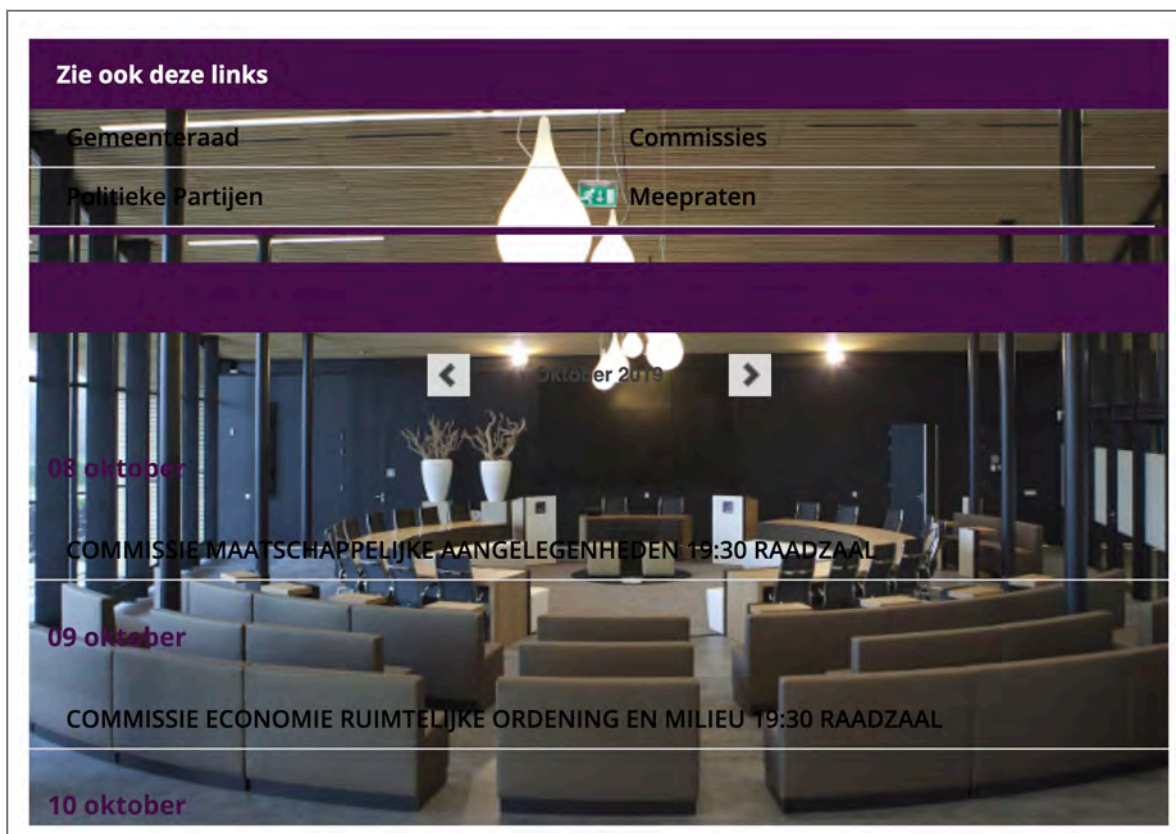
Tijdens het onderzoek zijn 3 bevindingen gedaan die geen reden zijn tot afkeuring van een succescriterium, maar wel de toegankelijkheid en bruikbaarheid kunnen verbeteren.

1. Er is button aanwezig waarvoor een sneltoets gedefinieerd voor de letter 'd'. Deze opent een console met de toetsenbordcombinatie control+alt+d. Deze knop is beschikbaar voor screenreadergebruikers, maar lijkt hier geen nut te hebben.
  - Op pagina: [Homepage \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/)
2. Ingezoomd op 400% valt een deel van de tekst over een balk heen waardoor het slechter leesbaar wordt. Zie screenshot 'tekst 400%'.
  - Op pagina: [Vergadering gemeenteraad \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/vergadering/600122/gemeenteraad%20%20%20%20%20%20%20%20%20%2018-09-2019\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/vergadering/600122/gemeenteraad%20%20%20%20%20%20%20%20%20%2018-09-2019)
3. Bij de zoekfilters staan koppen met termen die voor een gebruiker verwarrend kunnen zijn, zoals 'Object' en 'Module'.
  - Op pagina: [Zoekresultaten \(https://rucphen.raadsinformatie.nl/zoeken?keywords=commissie+milieu&limit=10&document_type=&search=send\)](https://rucphen.raadsinformatie.nl/zoeken?keywords=commissie+milieu&limit=10&document_type=&search=send)
  - Gerelateerd aan component: [Filters zoekresultaten](#)

6 Screenshots

Logo herschaalbaar

Agenda door foto

U8

verbeelding

bp Kom St.

Willebrord

Lindestraat

naast 16

Bijlage 248.05KB

 Meer Mohr, M. van der (burgemeester)

 00:00:08

Tekst 400%

 Evenement • 19-05-2010

Commissie Economie Ruimtelijke Or

Context: VERGADERING VAN DE **COMMISSIE**
audioverslag van deze

 Evenement • 25-06-2014

[Terug naar boven](#)

Commissie Economie Ruimtelijke Or

Zoekresultaten afgebroken

Vergadering gemeenteraad 18-09-2019

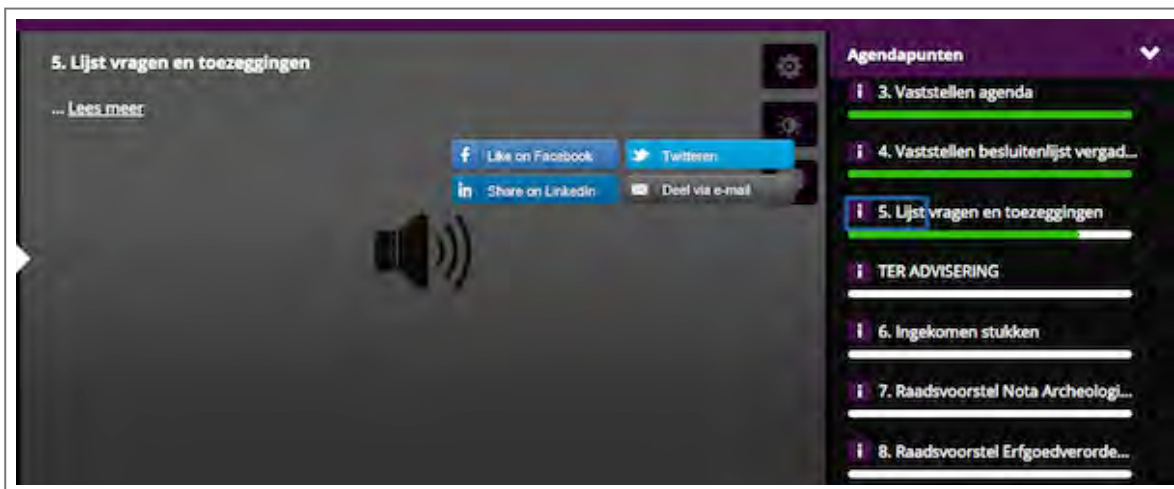
- └─ 1 Gemeente Rucphen
  - └─ 2 Open/Sluit Agendapunten
    - └─ 2 Vergadering gemeenteraad 18-09-2019 Open/Sluit
      - └─ 3 Agenda
        - └─ 4 1. Opening tijdsduur: 00:04:21
        - └─ 4 2. Spreekrecht burgers tijdsduur: 00:00:07
        - └─ 4 3. Vaststellen raadsagenda tijdsduur: 00:00:33
        - └─ 4 4. Vaststellen besluitenlijst raadsvergadering van 3 juli 2019 ...
        - └─ 4 5. Ingekomen stukken tijdsduur: 00:00:14
        - └─ 4 HAMERSTUKKEN tijdsduur: 00:00:01
        - └─ 4 6. Raadsvoorstel Verordening rechtspositie raads- en burger...
        - └─ 4 7. Raadsvoorstel Begrotingswijziging 2019 West-Brabants A...
        - └─ 4 8. Raadsvoorstel Vaststelling 'Bestemmingsplan Kom St. Wil...
        - └─ 4 9. Raadsvoorstel Vaststelling bestemmingsplan Kom Sprund...
        - └─ 4 10. Raadsvoorstel Vaststelling bestemmingsplan 'Buitengebi...
        - └─ 4 11. Raadsvoorstel Vaststelling bestemmingsplan Buitengebi...
        - └─ 4 12. Raadsvoorstel Voorbereidingsbesluit Bestemmingsplan ...
        - └─ 4 13. Raadsvoorstel Nota grondbeleid Rucphen 2019 tijdsduur...
        - └─ 4 14. Raadsvoorstel Nota Archeologie gemeente Rucphen tijd...
        - └─ 4 15. Raadsvoorstel Erfgoedverordening gemeente Rucphen ...
        - └─ 4 BESPREEKSTUKKEN tijdsduur: 00:00:01
        - └─ 4 16. Raadsvoorstel Nota uiterlijk van bouwwerken Rucphen 2...
        - └─ 4 17. Raadsvoorstel Milieustraat tijdsduur: 00:18:38
        - └─ 4 18. Vragen ingevolge artikel 42 Reglement van Orde tijdsdu...
        - └─ 4 19. Moties over niet op de agenda opgenomen onderwerpen...
        - └─ 4 20. Sluiting tijdsduur: 00:00:14
      - └─ 2 Nu aan het woord
      - └─ 2 Filter
      - └─ 2 Zie ook deze links

Koppenstructuur vergadering gemeenteraad

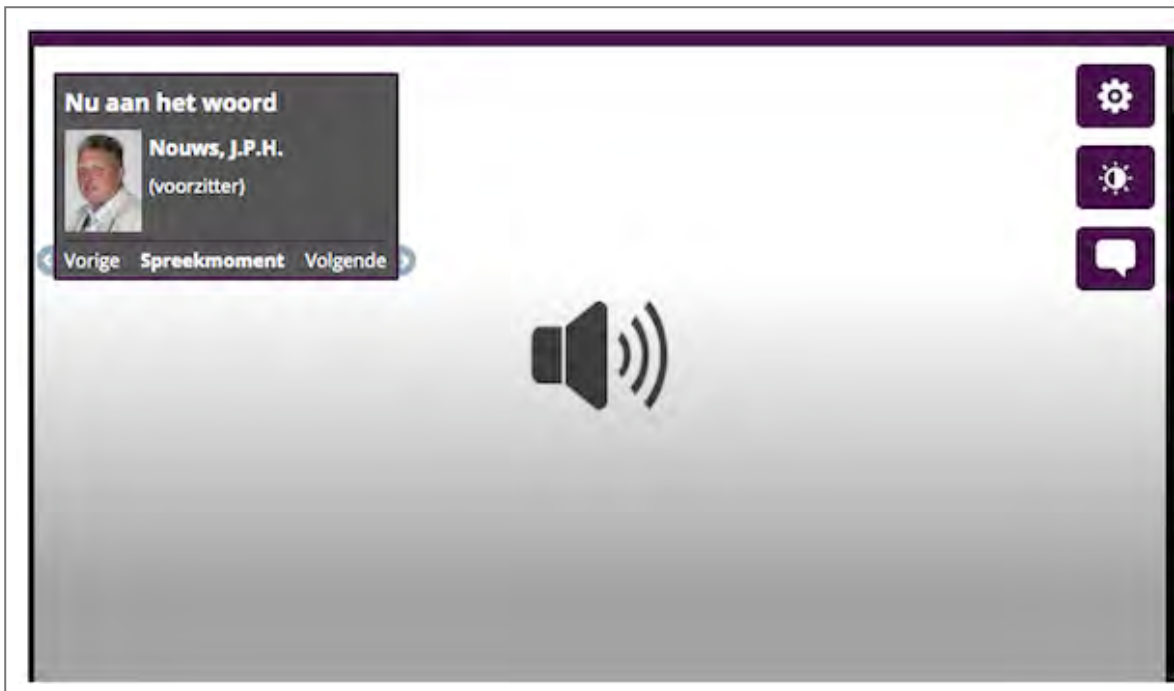

Agendapunten voortgangbalk met scrollbar

Overlay na klikken op icoon bij agendapunt

Nu aan het woord

6. Raadsvoorstel Verordening rechtspositie raads- en burgerleden 00:00:19	
06 RV en RB verordening rechtspositie raads- en burgerleden 2019	<i>Raadsvoorst...</i> 143.59KB
06 verordening rechtspositie raads- en burgerleden 2019	<i>Pdf</i> 149.84KB

Text spacing agenda

7 Componenten

7.1 Filters zoekresultaten

Code:

```
<fieldset class="filter_settings">
  <div id="reset" class="filter" style="display: none;">
    <input id="reset" name="reset" type="checkbox">
  </div>
  <div id="Data_type" class="filter" data-key="data_type">
    <span class="expand" title="klap uit voor de opties">
      <span class="caret-down" style="display: none;">
        <svg xmlns="http://www.w3.org/2000/svg"
width="24" height="24" viewBox="0 0 24 24">
          <polygon fill-rule="evenodd" points="7 9
12.016 14.016 17.031 9"></polygon>
        </svg>
      </span>
      <span class="caret-up" style="display: inline;">
        <svg xmlns="http://www.w3.org/2000/svg"
width="24" height="24" viewBox="0 0 24 24">
          <polygon fill-rule="evenodd"
points="12.016 9 7 14.016 17.031 14.016"></polygon>
        </svg>
      </span>
    </span>
    <label class="main sparq_popup_button" data-
target="data_type_popup">Object</label>
    <ul class="first" style="display: block;">
      <li class="checkbox">
```

```

        <span class="child_color"></span>
        <input type="checkbox"
id="data_type_meeting" name="filter[data_type][]"
value="meeting"
        style="cursor: default;">
        <label for="data_type_meeting"
title="Evenement (zonder agendapunten en documenten)">
        <span class="value">Evenement (zonder
agendapunten en documenten)</span>
        <span class="count">19</span>
        </label>
    </li>
    <li class="checkbox">...</li>
</ul>
</div>
</fieldset>

```

7.2 Lijst agendapunten naast mediaspeler

Code:

```

<h2 class="agenda_header"><span tabindex="0"
class="imgreplacement close"> Open/Sluit
</span>Agendapunten</h2>
<div id="agenda_items_container" class="nano jsonly has-
scrollbar">
    <ul id="agenda_items_player" class="content"
tabindex="0" style="right: -15px;">
        <li class="player_ai" id="player_ai_4485448" data-
ai_id="4485448" data-parent_id="" data-start_offset="2"
        data-end_offset="263">

```

```

        <div class="ai_info"
tabindex="0">Informatie</div>
        <div class="ai_title" tabindex="0">1.
Opening</div>
        <div class="ai_scrubbar">
            <div class="fill" style="width: 0px;"></div>
        </div>
        <div class="ai_content">
            <h3>
                1. Opening </h3>
            <p>...
                <a href="#ai_4485448" data-
ai_id="4485448" class="show_agenda_item">Lees meer</a>
            </p>
        </div>
    </li>
    <li>...
    </li>
</ul>
<div class="pane">
    <div class="slider" style="height: 100px; top:
0px;"></div>
</div>
</div>

```

7.3 Overlay na klikken op icoon bij agendapunt

Code:

Div wordt geopend met:

```
<div class="ai_info" tabindex="0">Informatie</div>
```

Deze div wordt geopend:

```
<div id="player_overlay" style="display: block;">
  <div class="close_overlay" style="left: -6px;"></div>
  <div class="overlay_content">
    <h3>
      1. Opening </h3>
    <p>...
      <a href="#ai_4485448" data-ai_id="4485448"
class="show_agenda_item">Lees meer</a>
    </p>
  </div>
  <div class="share">
    <ul>
      <li class="facebook">
        <a title="Delen met facebook"
          href="https://www.facebook.com/
sharer.php?s=100&p[title]=Vergadering+gemeenteraad%2520%2
520%2520%2520%2520%2520%2520%2520+2019-09-18&p[summary]=1
.%20Opening&p[url]=https://rucphen.raadsinformatie.nl/
vergadering/600122/gemeenteraad%20%20%20%20%20%20%20%20
18-09-2019#ai_4485448&p[images][0]=rucphen.raadsinformati
e.nlhttps://assets.notubiz.nl/organisation/1357/images/
logo.png"
          class="new_window">
          
        </a>
      </li>
```

```

    <li class="twitter">
        <a href="https://twitter.com/intent/
tweet?text=Vergadering+gemeenteraad%2520%2520%2520%2520%2520%
2520%2520%2520+2019-09-18+agendapunt:1.%20Opening
https://rucphen.raadsinformatie.nl/vergadering/600122/
gemeenteraad%20%20%20%20%20%20%20%20 18-09-2019#ai_4485448"
        class="new_window">
            
        </a>
    </li>
    <li class="linkedin">
        <a href="https://www.linkedin.com/
shareArticle?mini=true&url=https://rucphen.raadsinformati
e.nl/vergadering/600122/gemeenteraad%20%20%20%20%20%20%20%20
18-09-2019#ai_4485448&title=Vergadering+gemeenteraad%2520
%2520%2520%2520%2520%2520%2520+2019-09-18&summary=1.
%20Opening"
        class="new_window">
            
        </a>
    </li>
    <li class="email">
        <a
            href="mailto:?subject=Er is een
agendapunt met u gedeeld&body=Beste,%0D%0A%0D%0AEr is
een agendapunt met u gedeeld! U vindt het via de volgende
link:%0D%0A%0D%0Ahttps://rucphen.raadsinformatie.nl/
vergadering/600122/gemeenteraad%20%20%20%20%20%20%20%20
18-09-2019#ai_4485448%0D%0A%0D%0Aagendapunt:1.%20Opening

```

```

van de vergadering op 2019-09-18
(gemeenteraad%20%20%20%20%20%20%20%20)">
        
                </a>
        </li>
</ul>
</div>
</div>

```

7.4 Popup kalender homepage

Code:

```

<div id="popup_window" style="display: block;">
  <div class="popup_title">
    <h3 class="realtitle">Presidium<span
class="closebutton"></span></h3>
  </div>
  <div class="br"></div>
  <div class="popup_content">
    <div class="left_half">
      <div class="date">23 oktober
2019</div>
      <div class="time">19:30 uur</div>
    </div>
    <div class="right_half"></div>
    <div class="lower_part">
      <h3>Toelichting</h3>
    </div>
  </div>
</div>

```



```
    </div>  
  </div>  
</div>
```

8 Organisatie

Dit onderzoek is in opdracht van Gemeente Rucphen uitgevoerd door Firm Ground.

8.1 Over Firm Ground

Firm Ground helpt organisaties met het krijgen van grip op de kwaliteit van online dienstverlening en informatie. Denk aan gebruiksvriendelijkheid, toegankelijkheid en bouwkwaliteit. Firm Ground helpt organisaties met het opbouwen van kennis, het verzamelen van feiten voor goede beslissingen, het professionaliseren van online teams en het aanpassen van de organisatie om digitaal goed te regelen.